

Laura és Erik
bringás élményei
a Muravidéken

Laurina in Erikova
kolesarska doživetja v
Prekmurju

@muravidek.re

#muravidekre

#vpomurje

www.muravidek.re

Laura és Erik bringás élményei a Muravidéken Laurina in Erikova kolesarska doživetja v Prekmurju

Kiadta / Izdala:	Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost
Illusztrációk / Ilustracije:	Ábrahám Klaudia
Szöveg / Besedilo:	Feher Bea (MMÖNK–PMSNS)
Lektorálás/Lektoriranje:	Böröcz Nándor (HU)
Fordítás/Prevod:	Dunjko Uesna (SI)
Tervezés, nyomda/Oblikovanje, tisk:	Printspot d.o.o., Murska Sobota
Példányszám/Naklada:	3500

A Laura és Erik bringás élményei a Muravidéken című kiadvány „A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2021–2024” támogatásával jelent meg.
Publikacija z naslovom Laurina in Erikova kolesarska doživetja v Prekmurju je izšla s podporo „Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024”.

A kiadvány vagy annak bármely részletének bárminemű másolása az alkotók és a kiadó engedélye nélkül tilos!
Usakršno kopiranje publikacije ali katerega koli njegovega dela je brez dovoljenja izdajatelja strogo prepovedano!

— v POMURJE —
www.MURAVIDÉK.re

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Gyere, tarts velünk és ismerd meg a Muravidék gyöngyszemeit! Ígérjük, felejthetetlen kalandban lesz részed! Bringával bejárjuk Hodos, Šalouci, Morvaske Toplice, Dobronak és Lendva község látnivalóit, megismerjük a helyi hagyományokat, eseményeket, valamint részben a térség állat- és növényvilágát is.

Pridruži se nam tudi ti in spoznaj bisere Prekmurja! Obljubljamo, da te čakajo nepozabne pustolovščine! S kolesom se bomo odpeljali do občin Hodoš, Šalouci, Moravske Toplice, Dobrounik in Lendava, kjer si bomo ogledali tamkajšnje zanimivosti, spoznali lokalno tradicijo in dogodke ter delno tudi živalski in rastlinski svet območja.

A Hodosi-tavat a horgászok paradicsomaként, fontos vizes élőhelyként tartják számon. A tónál réti boglárkák, cickafarkak és széleslevelű gyapjúsások ölelésében, színesebbnél színesebb szitakötők, különféle kételtűek, folyami rákok és mocsári tücskök szomszédságában boldogan éldegélnek a rejtőzködő életmódot folytató vidrák. Tudtad, hogy a vidra csak vadászat és játék közben tartózkodik a vízben? Idejének döntő részében a vízparton időzik vagy a uackában pihen.

Hodoško jezero je znano kot raj za ribiče in pomemben vodni habitat. Ob jezeru, u objemu ripeče zlatice, rmana in širokolistnega munca ter u družbi pisanih kačjih pastirjev, raznih dvoživk, rakov jelšeucev in močvirskih čričkov, živijo vidre, ki pa jih le stežka opazimo. Ali si vedel, da se vidra u vodi zadržuje samo med lovom in igro? Večino časa namreč preživi na obali ali počiva u svojem ložu.

Karikázd be azt a hat kakukktójást, amelyek nem illik bele az adott környezetbe!
Obkroži šest kukavičjih jajc, ki ne spadajo v to okolje!

TÜNDÉP

Míg a kapornaki tájház falai között visszacsöppenhetünk a múltba és megtudhatjuk, hogyan éltek egykor az emberek, mivel foglalkoztak és milyen munkaeszközöket használtak, az épület mögötti, madárcsicsergéssel teli Tündérkertben őshonos fafajták között sétálhatunk. Ismered a házi berkenyét? Ez igen ritka és értékes fafajta, a termése leginkább az almára vagy a körtére hasonlít, alapszíne sárga, a napsütötte oldalán szépen pirosuló.

Etnografska hiša v Krplivniku nas popelje v preteklost. V njenih razstavnih prostorih lahko spoznamo, kako so ljudje nekoč živeli, s čim so se ukvarjali in kakšna orodja so uporabljali, v Vilinskem urtu, ki se nahaja za poslopjem, pa se ob spremljavi ptičjega žurgolenja sprehodimo med avtohtonimi drevesnimi urstami. Ali poznaš drevo skorš? Je zelo redka in dragocena drevesna ursta, katere sadeži najbolj spominjajo na jabolka ali hruške. Osnovna barva sadežev je rumena, na s soncem obsijani strani pa so lepo rdeči.

Segíts a sárgarigónak megetetni a fiókáit úgy, hogy megrajzolod a hazavezető utat!
Rumenemu kobilarju pomagaj nahraniti mladiče tako, da mu narišeš pot domov!

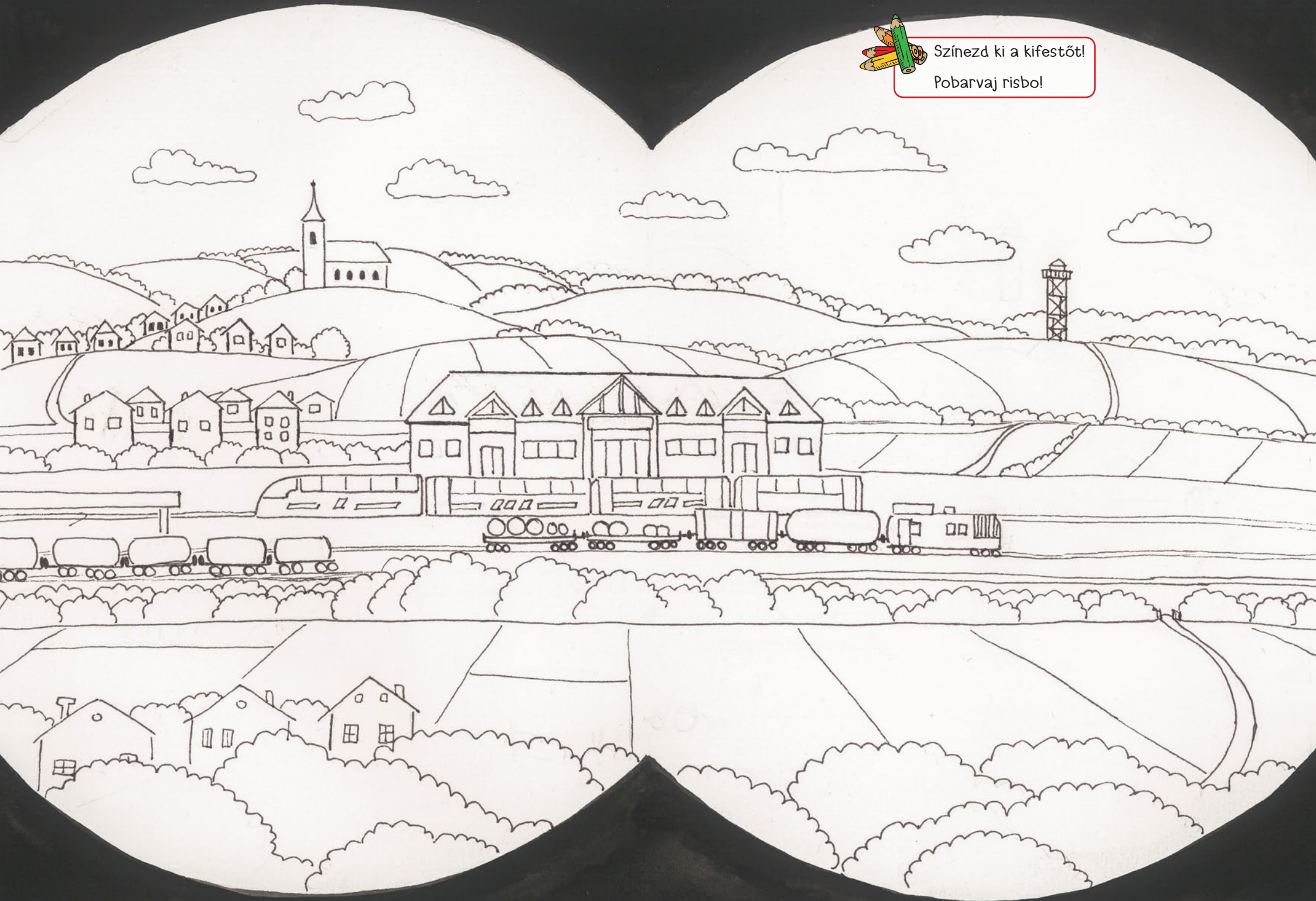

Honnan lehetne még szebben belátni a tájat, az eldugott kis zugokat, a lélegzetelállító látnivalókat, mint a magasból? Erre remek lehetőséget nyújt a téglából épített kapornaki kilátó, amely nagyapáink idejében őrtoronyként működött. Akkoriban a határsáv megfigyelésére szolgált. Ha elég bátor vagy és nem félsz a magasságtól, akkor a kilátótorny tetején, Erikhez hasonlóan, neked is lélegzetelállító élményben lehet részed.

Najlepši razgled na pokrajino, njene skrite koticke in osupljive znamenitosti je usekakor z višine. Odlično priložnost za to nudi opečnati razgledni stolp v Krplivniku, ki je bil v času naših dedov še stražni stolp. Uporabljali so ga za nadzor mejnega pasu. Če si dovolj pogumen in se ne bojiš višine, lahko splezaš na razgledno ploščad in tako kot Erik uživaš v osupljivem razgledu.

Színezd ki a kifestőt!
Pobarvaj risbo!

Gondoltad volna, hogy egy épület annyi kincset őrizhet, mint a domonkosfai tájház? A Domonkosfai Portához látogatva megismerheted a régi munkaeszközöket, a kézzel végzett aratás és az ahhoz kapcsolódó molnárság, valamint a cekkerkötés, a cipészet, a tökmagköpesztés és tökmagszárítás hosszú múltra visszatekintő hagyományát is.

Ali si vedel, da je lahko v enem poslopju skritih veliko zakladov? Dokaz zato je etnografska hiša u Domanjšeucih, u kateri si lahko ogledaš staro orodje in spoznaš dolgoletno tradicijo ročne žetve ter z njo povezanega mlinarstva, pletenja cekarjev, čeljarstva ter čiščenja in sušenja bučnih semen.

Keress meg és karikázd be a rajzon eldugott tárgyakat!
Poišči skrite predmete in jih označi!

Egykor az emberek nem rendelkeztek olyan korszerű gépekkel, mint manapság, ezért régen kézi kaszával folyt az aratás. Ezt kézi erővel történő cséplés követte, majd az aranyszínű gabonaszemeket elvitték a malomba, ahol a molnár a kukoricából, búzából, zabból és rozsból lisztet őrölt, amelyből az ügyeskező asszonyok ínycsiklandó kenyeret sütöttek. Te is megéheztél egy kis frissen sült hazai kenyérre?

Ljudje nekoč niso imeli tako sodobnih strojev kot danes, zato so žito običajno želi z ročno koso. Žetui je sledila mlačva, ki je prav tako potekala ročno, nato pa so zlatorumena žitna zrna odpeljali v mlin, kjer je mlinar koruzo, pšenico, oves in rž zmlél u moko, iz katere so marljive gospodinje spekle okusen kruh. Ali so se tudi tebi podedile sline po domačem sveže pečenem kruhu?

Karikázd be azt a négy alapanyagot, amelyekből finom hazai kenyeret lehet sütni!
Obkroži tiste štiri surovine, iz katerih lahko spečemo dišeč domači kruh!

De jó erdön, mezön át kerékpározni, friss levegőt szippantani, itt-ott megpihenni, új embereket megismerni! A legjobb dolog pedig az, hogy sosem tudhatod, milyen meglepetéseket rejteget előtted a természet! Gyönyörű templomok és haranglábak, virágokkal és pillangókkal teli rétek, aranyszínű gabonával teli mezők, évig érő fákkal teli erdők... Jól hangzik, ugye? Útra fel!

Kako lepo je kolesariti skozi gozdove in čez polja, se nadihati svežega zraka ter se občasno spočiti in spoznati nove ljudi! Najlepše pri tem pa je, da nikoli ne veš, kakšna presenečenja skriva narava! Čudovite cerkve in zvoniki, cvetoči travniki, razigrani metulji, zlata žitna polja in gozdovi z drevesi, ki segajo do neba ... Lepo zveni, kajne? Pa pojdimo!

Segíts Eriknek megtalálni a haranglábig vezető helyes utat!
Pomagaj Eriku najti pravo pot do zvonikal!

Egykoron általános téli elfoglaltságnak számított a tollfosztás és a tökmagköpesztés. A dermesztő estéken, amikor összegyűlt a falu apraja-nagyja, a nők tollfosztással, a férfiak tökmagköpesztéssel múltatták az időt. Tudtad, hogy néhol még ma is eleven hagyománya van a tollfosztásnak és a tökmagköpesztésnek? Így van ez Szerdahelyen is, ahol a falubeliek közösen dolgoznak azon, hogy ne menjen feledésbe ez az igen érdekes hagyomány.

Čiščenje perja in bučnih semen sta nekoč veljala za običajno zimsko opravilo. Ob hladnih večerih, ko so se vaščani zbrali pri kateri od hiš, so ženske čas preganjale s čiščenjem perja, moški pa so »lupali« bučna semena. Ali si vedel, da ta tradicija ponekod še vedno živi? Tako je tudi v Središču, kjer si prebivalci družno prizadevajo, da ta zanimiv star običaj ne bi padel v pozabo.

Kötsd össze a pontokat, majd fessd ki a rajzot!
Poveži točke in pobarvaj risbo!

Tudjuk, hogy zümmögnek, néha csipnek, mézet készítenek. De elképzelted már, milyen lenne az élet méhek nélkül? Nélkülük nem létezne a ma ismert világ, hiszen a bolygónk életében nagyon fontos szerepet játszanak: miközben virágról virágra röppenve gyűjtögetik a táplálékukat, a virágport, be is porozzák, termőképessé is teszik a növényeket. A szentlászlói Alvarium (kaptár) nevet viselő tájháznál még sok-sok érdekes információt tudhatsz meg a szorgos méhek életéről.

Vemo, da brencijo, učasih pikajo in izdelujejo med. Si lahko predstavljaš, kakšno bi bilo naše življenje brez čebel? Sveta, kot ga poznamo danes, brez njih ne bi bilo, saj imajo v življenju našega planeta zelo pomembno vlogo: medtem ko letajo s cveta na cvet in si nabirajo hrano oziroma cvetni prah, jih tudi oprašijo ter s tem omogočijo plodnost rastlin. Veliko zanimivih informacij o življenju marljivih čebelic lahko izveš u etnografski hiši Alvarium (panj) u Motuarjeucih.

Hány van belőlük ezen az oldalon? A számukat írd a vonalra!
Preštej, koliko čebel je na tej strani. Številko vpiši na črto!

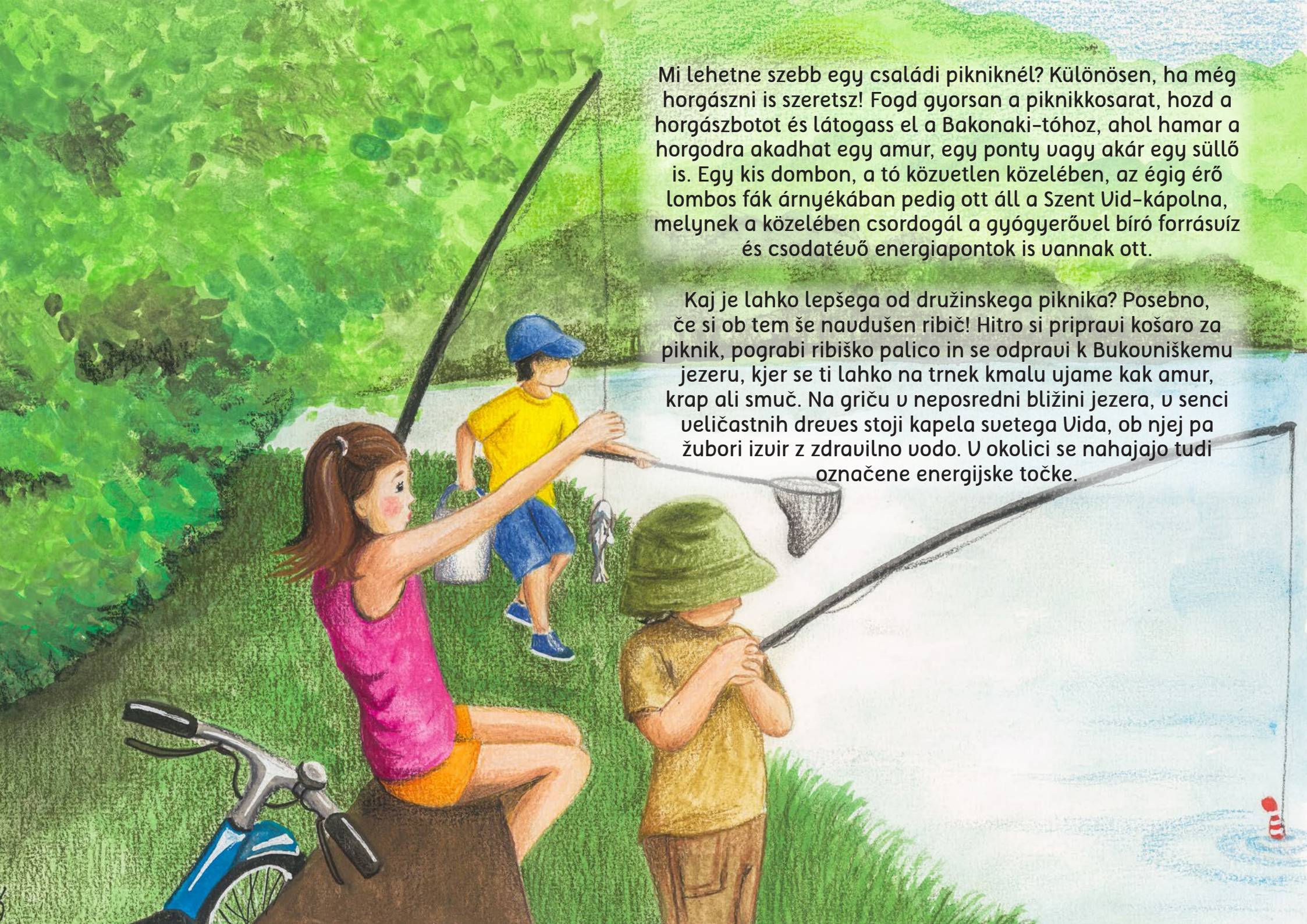
Képzeld el egy erdőt, ahol a fák az égig érnek, ahol a madarak vidáman csiripelnek, ahol az őzikek boldogan eszegetik az erdei bokrok termésait, ahol tapsifülesek leselkednek a bozótból, ahol harkályok kopogtatják a fák törzsét... Ugye milyen szép? Ha szereted az erdei sétát és szeretnél ilyen élmény részese lenni, akkor mindenképp látogass el a szentlászlói Vogler-kunyhóhoz, ahol megismerheted a házikóhoz kötődő történetet is.

Predstauljaj si gozd, kjer drevesa segajo do neba, ptice razigrano žurgolijo, srne veselo grizljajo sadeže z grmouja, u goščavi oprezajo plahi dolgoušci in žolne neumorno trkajo od debela ... Če si ljubitelj sprehodou po gozdu in želiš biti del takšnega doživetja, usekakor obišči Voglerjevo kočo u motvarjevskem gozdu in spoznaj zanimivo zgodbo o hišici.

Rendezd párokba az állatokat, kösd össze azokat, amelyek azonosak!
Poveži živali v ustrezne parel!

An illustration of a family enjoying a picnic and fishing by a lake. A woman in a pink tank top and orange shorts sits on a log, holding a fishing rod. A boy in a yellow shirt and blue shorts stands nearby, also holding a fishing rod. A girl in a green hat and brown shirt stands in the foreground, holding a fishing rod. A blue bicycle is parked on the left. The background shows a lush green forest and a calm lake with a small red and white striped buoy.

Mi lehetne szebb egy családi pikniknél? Különösen, ha még horgászni is szeretsz! Fogd gyorsan a piknikkosarat, hozd a horgászbotot és látogass el a Bakonaki-tóhoz, ahol hamar a horgodra akadhat egy amur, egy ponty vagy akár egy süllő is. Egy kis dombon, a tó közvetlen közelében, az égig érő lombos fák árnyékában pedig ott áll a Szent Vid-kápolna, melynek a közelében csordogál a gyógyerővel bíró forrásvíz és csodatévő energiapontok is vannak ott.

Kaj je lahko lepšega od družinskega piknika? Posebno, če si ob tem še navdušen ribič! Hitro si pripravi košaro za piknik, pograbi ribiško palico in se odpravi k Bukovniškemu jezeru, kjer se ti lahko na trnek kmalu ujame kak amur, krap ali smuč. Na griču v neposredni bližini jezera, v senci veličastnih dreves stoji kapela svetega Vida, ob njej pa žubori izvir z zdravilno vodo. V okolici se nahajajo tudi označene energijske točke.

Melyik fajta halacskából mennyi van a képen?
Koliko rib iz posamezne vrste najdeš na sliki?

Tudtad, hogy kukoricacsuhéból egykor csodálatos babákat és egyéb használati tárgyakat készítettek?

Vesszöböl kosarakat fontak, alkalomadtán mézeskalácsokat festettek. Hosszú múltra visszatekintő hagyománya van a méhviasszal és írókával megrajzolt, fekete és piros színnel megfestett batikolt tojásnak is. A Kézművességek Házában megismerkedhetsz mindezekkel a tárgyakkal és elkészítésük fortélyaiival.

Ali si vedel, da so nekoč iz koruznega ličja izdelovali čudovite lutke in druge uporabne predmete? Pletli so košare iz šibja ter za določene priložnosti pripravljali lepo okrašene medenjake. Z dolgo tradicijo se ponaša tudi okraševanje pirhou s tehniko batik, pri katerem na črno ali rdeče pobarvana jajčka s posebnim pisalom upraskajo vzorec in nanesejo čebelji vosek. S temi predmeti in skriunostjo njihove izdelave se lahko seznaniš v Hiši rokodelsteu.

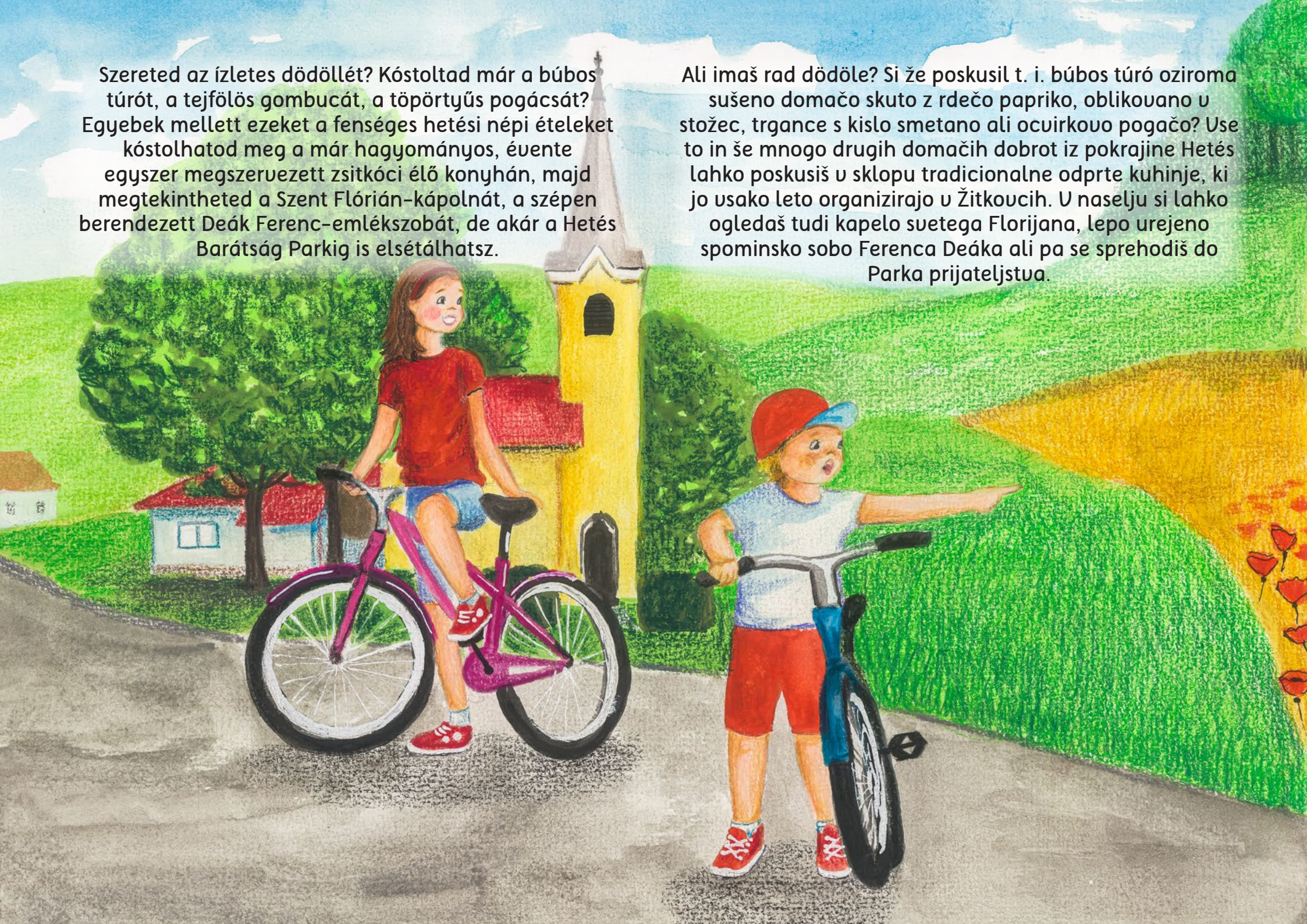
Ajaj, az asztalon felborult egy batikolt tojásokkal teli kosár!
Megtalálod mind a tíz darab hímes tojást?

Ojoj, na mizi se je prevrnila košara s pirhil! Ali lahko najdeš vseh deset?

Szereted az ízletes dödöllét? Kóstoltad már a búbos túró, a tejfölös gombucát, a töpörtyűs pogácsát? Egyebek mellett ezeket a fenséges hetési népi ételeket kóstolhatod meg a már hagyományos, évente egyszer megszervezett zsitkóci élő konyhán, majd megtekintheted a Szent Flórián-kápolnát, a szépen berendezett Deák Ferenc-émlékszobát, de akár a Hetés Barátság Parkig is elsetálhatsz.

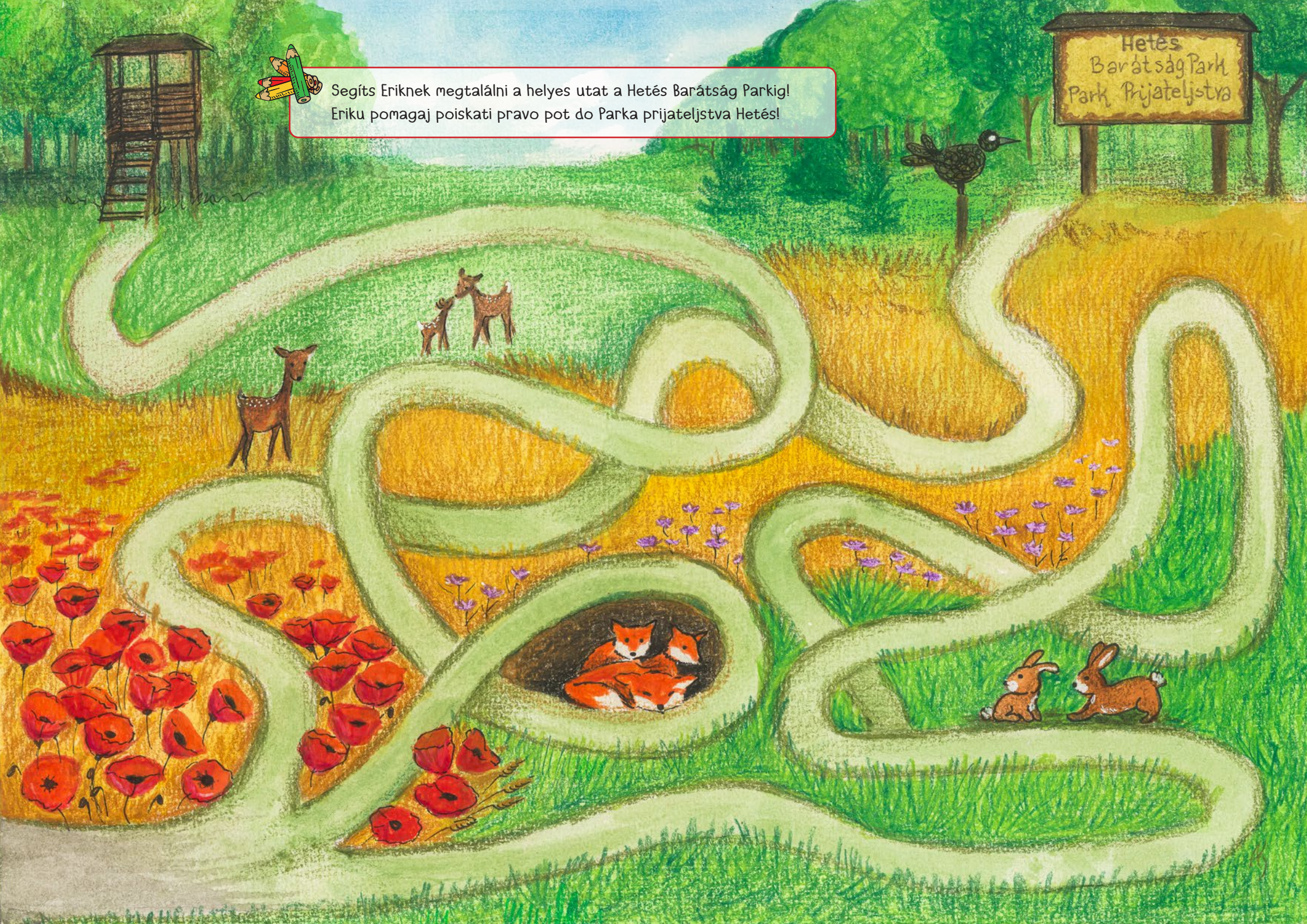
Ali imaš rad dödöle? Si že poskusil t. i. búbos túró oziroma sušeno domačo skuto z rdečo papriko, oblikovano u stožec, trgance s kislo smetano ali ocvirkovo pogačo? Use to in še mnogo drugih domačih dobrot iz pokrajine Hetés lahko poskušiš u sklopu tradicionalne odprte kuhinje, ki jo usako leto organizirajo u Žitkoucih. U naselju si lahko ogledaš tudi kapelo svetega Florijana, lepo urejeno spominsko sobo Ferenca Deáka ali pa se sprehodiš do Parka prijateljstva.

Segíts Eriknek megtalálni a helyes utat a Hetés Barátság Parkig!
Eriku pomagaj poiskati pravo pot do Parka prijateljstva Hetés!

Hetés
Barátság Park
Park Prijateljstva

Ajaj, eleredt az eső! De se baj, hiszen hoztunk magunkkal esernyőt. Úárj csak, tudtad, hogy Lendván egykor ernyőgyár is működött? Hogy itt nyílt meg az első murauidéki gyógyszertár? Sőt, a városnak még nyomdája is volt! Nézz körül te is a városközpontban található gyönyörű múzeumban, tudj meg többet az alsólendvai polgárosodásról – az egykori öltözetről és berendezésről, a nyomdászatról, az ernyőgyártásról és a gyógyszerészetről!

Ojoj, dežuje! Nič hudega, saj imamo s seboj dežnik. Ali si vedel, da sta v Lendavi nekoč delovali touarna dežnikou in prua lekarna u Prekmurju? Mesto je imelo celo tiskarno! Obišči čudovit muzej u središču mesta ter spoznaj Dolnjo Lendavo u obdobju meščanstva – nekdanja oblačila in pohištvo, tiskarno, dežnikarno in lekarno!

Karikázd be azt az öt kakukktojást, amelyek nem illik bele az adott környezetbe!
Obkroži pet kukavičjih jajc, ki ne sodijo v prikazano okolje!

Versenylovaglás, gyermekfoglalkozás, pónilovaglás, sétakocsikázás. Jól hangzik, ugye? Mindez és még sok egyéb színes program gazdagíthatja a napodat a már hagyományossá vált Muravidéki Vágtán, ahol szebbnél szebb táltos paripák mérik össze szélességüket. Hajrá, Kincsem, hajrá, Főnix, hajrá, Villám! Hát ez nagyon izgalmas! Mit gondolsz, vajon melyik lesz az első?

Konjeniške dirke, otroške aktivnosti, jahanje ponijev in vožnja s kočijo. Lepo zveni, kaj ne? Use to in še veliko drugih zanimivih programov te čakajo na tradicionalnem Pomurskem galopu, u okviru katere svoje moči pomerijo številni prečudoviti konji. Gremo, Dragulj! Gremo, Feniks! Gremo, Strela! Kako je to razburljivo! Kaj meniš, kateri bo zmagal?

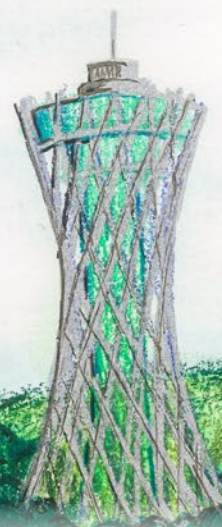

Kövess a fonalat! Melyik versenyló melyik helyre kerül majd? A helyes választ írd a lovak nyergére!

Sledi liniji in poskusi ugotoviti, katero mesto bo zasedel posamezni tekmovalac. Pravilen odgovor vpiši na sedla!

Mit szólnál egy jókora sétához a hangulatos szőlőhegyek között kigyózó, meglepetéseket tartogató utakon? A Lenduát és környékét átölelő hegyeken a szőlőtőkék között megbújó gyönyörű pincéket láthatsz, szorgoskodó emberekkel ismerkedhetsz meg, a padokon pedig rövid pihenőt is tarthatsz. Itt található a Vinarium kilátótorony is, amelynek tetejéről úgy láthatod be a világot, mint a boldogan repdeső madarak.

Kaj meniš o zanimivem sprehodu med prelepimi vinogradi? Na pobočju gričev, ki objemajo Lendavo in okolico, si lahko ogledaš prelepe vinske kleti, skrite med vinskimi trtami, spoznaš marljive vinogradnike in si na klopeh ob poti privoščiš krajši oddih. Tu stoji tudi razgledni stolp Vinarium, in če se pouzpneš na njegovo razgledno ploščad, si lahko svet pod seboj ogledaš iz ptičje perspektive.

Színezd ki a kifestőt!
Pobarvaj slikiol!

Hodos, Šalouci, Moravske Toplice, Dobronak, Lendua község – megannyi izgalmas hely!

Írd meg Laurának és Eriknek, houá látogatnál el szívesen!

U občinah Hodoš, Šalouci, Moravske Toplice, Dobrounik in Lendava lahko najdemo veliko izjemno zanimivih krajev!

Piši Lauri in Eriku ter jima sporoči, katera mesta bi z veseljem obiskal!

muravidekre@gmail.com

